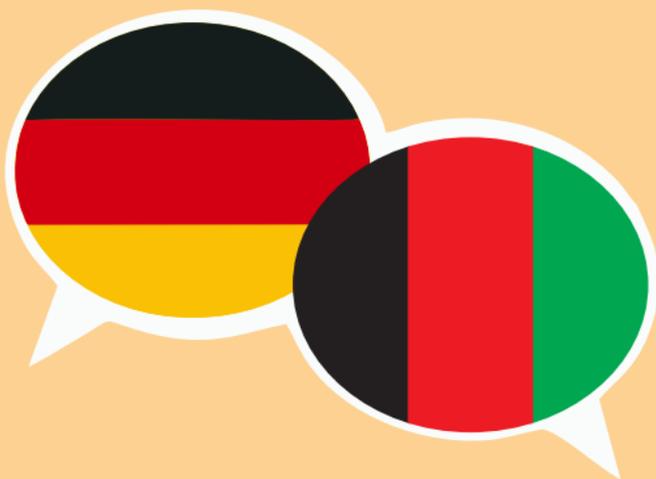


آلماني د افغانانو لپاره

يحيى وردک



Deutsch für Afghane

Yahya Wardak

دوهم چاپ

آلماني د افغانانو لپاره

يحيى وردک

Deutsch für Afghanen

Yahya Wardak

دوهم چاپ، ۱۳۹۸ ل

افغانیک
Afghanic
o.V.

اقرأ باسم ربك الذي خلق

کتاب پېژندنه

د کتاب نوم آلماني د افغانانو لپاره

مؤلف يحيى وردک

خپرنډوی افغانیک

تیراژ ۲۰۰۰

د چاپ کال ۱۳۹۸، دوهم چاپ

چاپځای افغانستان تایمز مطبعه، کابل

ډاونلوډ www.afghanic.de/downloads



آی اس بی ان ۶-۴۷-۶۳۳-۹۹۳۶-۹۷۸

© ۱۳۹۸

د خپرنډويې ادارې او يا راټولوونکي له ليکلې موافقې وروسته دغه کتاب بيا چاپېدلی شي.

فهرست Inhaltverzeichnis

Vorwort für II. Auflage		دوهم چاپ سریزه
Einleitung	1	پیل
Vorwort	2	سریزه
20 Ratschläge für das Leben	3	آمان کي د اوسیدلو لپاره ۲۰ مشورې
Alphabet	4	الفبې
Zahlen	12	شمېر
Ordinalzahlen	15	ترتیبی شمیر
Personalpronomen	16	شخصي ضمیرونه
Wochentage	17	د اونۍ ورځې
Monate	17	میاشتي
Vier Jahreszeiten	18	فصلونه
Die Uhrzeiten	19	وختونه
Personen Details	20	شخصي معلومات
Familie	21	کورنۍ
Asylverfahren	22	پناهندگی
Schule und Arbeit	23	درس او کار
Unterwegs	25	په لاره کې
Feiertage	27	رخصتی
Begrüßung	27	جوړ په خیر
Vorstellung	29	معرفی کیدل
Geburtstag	30	کلیزه (سالگره)
Fragen	31	پوښتنې
Artikel	34	جنسیت نبودونکی

Wichtige Verben	34	مهم فعلونه
Konjugation	38	گردان
Danke	40	مننه
Bekanntmachung	41	معرفی کیدل
Hobby	43	علاقې
Shopping	44	اخستل
Unterhaltungen	45	خبرې اترې
Einladungen	46	بلنه
Im Restaurant	46	په رستورانټ کې
Lebensmittel	48	خوراكي توكي
Krankheit	50	ناروغتيا
Liebe und Gefühle	52	مینه او احساس
Sprichwörter	54	متلونه
Deutschland	57	آلمان
Politisches System	58	د آلمان سياسي جوړښت
Verwaltungskarte	60	آلمان اداري تشکيلات
Vergleich De - Af	61	آلمان-افغانستان مقایسه
Stufen (H Hesse)	62	زینې (د حرمن هېسې شعر)
Wörterbücher	63	قاموسونه
Websites	64	ویب سائتونه
Adressen	67	آدرسونه
Afghanic	69	افغانیک
Der Autor	70	لیکوال
Schreiben der Uni Nangarhar	71	د ننگرهار پوهنتون مکتوب

دوهم چاپ سريزه

آلماني د افغانستانو لپاره ما يو كال مخکې په آلمان کې د نويو افغاني کېدوالو لپاره وليکه او بيا ۲۰۱۸ م کال کې د آلمان د ان ار وی ايالت د کېدوالو وزارت په مرسته د ۳۰۰۰ تيراژ سره چاپ شو.

ما يې خو ټوکه د کابل، بلخ او ننگرهار پوهنتون آلماني ژبو خانگو ته وروليږل. دوی خوښي څرگنده کړه او د ننگرهار څخه د نورو ټوکو غوښتنه وشوه او دغه کتابگوټی يې د دوی د محصلينو لپاره هم گټور وباله. د دغې غوښتنې پر بنسټ مو په افغانستان کې د دغه کتابگوټي د بيا چاپ تصميم ونيو.

خوښ يم چی دا کتاب اوس د افغانستان په پوهنتونونو کې د آلماني ژبې محصلينو ته رسول کيږي.

کيدای شی چی د آلماني ژبې نورو علاقمندانو او هم د آلماني ژبې کورسونو زدکونکیو د استفادې وړ وگرځی.

يحيی وردک

بون / کابل، می ۲۰۱۹

Einleitung

„Deutsch für Afghanen“ ist ein Schlüssel, um einen ersten Zugang zur deutschen Sprache zu finden. Die Sprache des Gastlandes Deutschland, vielleicht sogar der zukünftigen neuen Heimat, ist die Voraussetzung für alle weiteren Schritte. Ohne die Sprache dieses Landes gibt es keine Kontakte zu seinen Bewohnern und keinen Zugang zu Bildung und Ausbildung. Sprache ist die Voraussetzung dafür, eine gute und interessante Arbeit zu finden und die Zukunft zu gestalten.

Diplom-Volkswirt

Dr. Jürgen Kanne, 2. Vorsitzender des Afghanic e.V.

پیل

«آلماني د افغانانو لپاره» د آلماني ژبې د زده کولو یوه لومړنۍ کلی ده. د اوسني میلمه او شاید د راتلونکي کوربه هېواد ژبه زده کول د نورو ټولو قدمونو لپاره لومړی شرط دی. بی له ژبې د دی ځای خلکو سره ارتباط، تعلیم او تحصیل ته لاره پیدا کول، امکان نلری. ژبه د یو ښه او جالب کار پیدا کولو او د خپلې راتلونکي جوړولو لپاره یو مهم شرط دی.

اقتصاد پوه دوکتور یورگن کانه، د افغانیک مرستیال

Vorwort سريزه

گرانو افغاني هېوادوالو

دغه کتابگوټی تاسو ته د آلماني ژبې، آلمان هېواد او په آلمان کې د ژوند کولو په هکله ځينې بنسټيز معلومات درکوي. دغه معلومات د هغو افغانانو لپاره راټول شوي، چې په دې وروستيو کلونو کې تازه له افغانستان څخه آلمان ته راغلي دي.

آلماني ژبه د ۱۳۰ ميليونو خلکو مورنۍ يا دوهمه ژبه ده. په اروپا کې تر ټولو نورو ژبو په آلماني ډيرې خبرې کيږي او آلماني په ۷ هېوادونو کې رسمي ژبه ده.

آلمان يو لوی او پر مخ تللی هېواد او د افغانستان سره ډير توپير لري. هر څومره چې زر او زيات تاسو دلته آلماني ژبه زده کړئ او د آلمان په قوانينو، ژوند، زدکړو او کار په څرنگوالي او شرايطو ځان خبر کړئ، هماغومره به ستاسو ژوند په آلماني ټولنه کې آسانه او لا ښه شي.

دا کار په لومړو مياشتو کې يو څه ستونزمن دی، خو تاسو به لويه او ډير پر ځای پانگونه کړي وي او په ټول ژوند کې به د خپلو دغو هلو ځلو څخه گټه او خوندي واخلي او په آلمان کې به د دوامداره پرمختگ په لور روان شي. کال تر بله به مو ژوند هم له معنوي او هم له مادي پلوه په ښه کيدلو شي.

د آلماني ژبې زدکړه تاسو ته د کار پيدا کولو، تعليم او تحصيل کولو او په ټولنه کې ځان ژر عيارولو زمينه برابروي.

تاسو ته دلته آرامه او ښه وخت غواړم. ډیر به خوښ شم، چې خپل نظر، نیوکې او وړاندیزونه راته په لیکلې بڼه راولیرئ، تر څو په دوهم چاپ کې یې اصلاح کړو. wardak@afghanic.de

یحیی وردک، بون ښار، دسمبر ۲۰۱۸

20 Tipps für das Leben in Deutschland

آلمان کې د اوسیدلو لپاره شل مشورې

۱. د هر څه نه مخکې آلماني ژبه زدکړه. دا دلته د ژوند او کار کلی ده او ته د دی په واسطه ډیر امکانات او لارې چارې پیدا کولای شی. او بی له ژبې څخه به ډیرې دروازې ستا پر مخ تړلی وی.
۲. د ژبې زده کولو په جریان کې خپل تحصیلي او مسلکي اسناد ثبت او د تثبیت لپاره وړاندی کړه.
۳. نوی مسلک زده کړه. ډیر افغانان د خبرو، خو ډیر آلمانان د کار خلک دي. ځکه که غواړي چې دلته بريالي وي، خبرې لږ، کار ډیر کوي.
۴. هرڅومره مو چې ژبه ښه زده وی او هرڅومره چې ښه مسلک او د دی ځای د کاري مارکیت د غوښتنو پر بنسټ مسلک زده کړی، هماغومره به مو ژوند او معاش ښه وي.
۵. وخت سره زر دی! دلته د افغانستان په پرتله وخت ډیر ارزښت لری. خپل وخت څخه گټوره استفاده وکړه.

٦. هر ملاقات (ترمین) ته که رسمي وی یا شخصی په خپل معین وخت ځان رسوه. د امکان په صورت کې ورته مخکې تیاري نیسه.
٧. روابط په آلمان کې هم مهم دي. د نورو سره روابط وپاله او ویی ساته.
٨. د آلمان د قوانینو څخه ځان خبر کړه او د هغه په چوکات کې خپل ژوند دلته عیار کړه. ډیری ستونزې به دی حل شی.
٩. آلمانان وپیږنه. دوی په ورځنی برخورد کې یو د بل سره هم دومره راکړه ورکړه او خبرې نه لري. نو داسی مه انگیره چې گویا تا ته د بهرني او په بده سترگه گوري.
١٠. آلمانان که د یو چا سره ښه ونه کړی، نو بد او غرض هم ورباندی نه کوي.
١١. دوی یو دبل سره ولو که گاوندی هم وی، اکثرأ راکړه ورکړه نه لری، نه یوازی ستا سره.
١٢. د آلمانانو سره د سن، سیاسی نظر، معاش، کورنی او نورو شخصي مسایلو د معرفي کیدو په لومړو وختونو کې خبرې مه کوئ.
١٣. په خپله وعده وفادار اوسه. که یو شی نه غواړی او یا نه شی کولای، هو او وعده مه کوه او سمدستی نه ووايه.
١٤. دلته باید چټلي هر ځای کې گذار نه کړئ، بلکی په خپل ټاکل شوی ځای او ظرف کی واچول شی.

۱۵. دلته د ژوند، کار او ټولو برخو او ځایونو کې مقرارت شته. د مثال په ډول د موټر لار، د بایسکل لار او د پلي لار بيله ده او له دی نه خان خبرول او مرعات کول په کار دي.

۱۶. آلمان یو آزاد او دموکرات هېواد دی. ستا آزادی هلته ختمیږی، کله چې د نورو آزادی پیلېږی.

۱۷. نظم او دسیپلین دلته په عادی ژوند کې هم مهم رول لوبوي. هرځای خپل اصول لری او هر چیرته چې ځی او یا هر څه چې کوی، معلومات یی وکړه او ځان خبر کړه. د مثال په ډول ډیرو ځایونو کې سگرت ځکول منع دی او په ځینو ځایونو کې په موبایل خبرې کول بندې دی او باید دا بندیزونه مراعات شی.

۱۸. د ژوند په ډیرو برخو کې مشورتي ادارې شته او تاسو کولای شی په وړیا توگه ورسره تماس ونیسئ، ورشی، مشوره ورڅخه واخلي او مرسته وغواړئ.

۱۹. د خپل ځان، ژوند او راتلونکی مسوول اوسه او خپل ژوند په خپل لاس کی ونیسه اومستقل ژوند کوه.

۲۰. حوصله او صبر وکړه. تقریباً د ټولو افغان مهاجرو ژوند کال په کال بڼه شوی دی. درس، کار او زحمت وباسه! انشالله چی ژوند دی شه کیدو خوا ته روان دی. صبر تریخ، خو میوه یې شرینه وی.

Das deutsche Alphabet آلمانی الفبی

لوی حرفونه:

A B C D E F G H I J K L M N O

P Q R S T U V W X Y Z

Ä Ö Ü ß

کوچنی حرفونه:

a b c d e f g h I j k l m n

o p q r s t u v w x y z

ä ö ü ß

Großbuchstaben	Name	تلفظ
A	A	اه

B	Be	بی
---	----	----

C	tse	سی
---	-----	----

D	de	دی
---	----	----

E	e	ای
---	---	----

F	ef	ایف
---	----	-----

G	ge	گی
---	----	----

H	ha	هه
---	----	----

I	i	ای
---	---	----

J	jot	یوت
---	-----	-----

K	Ka	کہ
---	----	----

L	el	اېل
---	----	-----

M	em	ایم
---	----	-----

N	en	این
---	----	-----

O	o	او
---	---	----

P	pe	پی
---	----	----

Q	qu	قیو
---	----	-----

R	er	ایر
---	----	-----

S	es	ایس
---	----	-----

ß	Estset	ایستست
---	--------	--------

T	Te	تی
---	----	----

U	U	او
---	---	----

V	Fau	فاو
---	-----	-----

W	Ve	وی
---	----	----

X	Iks	ایکس
---	-----	------

Y	Ypsilon	ایپسیلون
---	---------	----------

Z	Tset	تست
Ä	E	ای
Ö	oe	اوو
Ü	y	یوو

A	Afghanistan	افغانستان
B	Bus	بس
C	Computer	کمپیوتر

D	Deutschland	آلمان
E	Elefant	فيل
F	Fußball	فوتبال
G	Gabel	پنجه
H	Hand	لاس
I	Igel	جيزکي
J	Jacke	کورتی
K	Kabul	کابل
L	Löffel	کاشوغه
M	Maus	مورک
N	Nase	پوزه
O	Ohr	غور
P	Palme	ناجوونه
Q	Quadrat	مربع
R	Rakete	راکت
S	Sonne	لمر
T	Tasse	پياله
U	Uhr	ساعت

V	Vogel	مرغی
W	Waage	تله
X	X-ray	اکسری
Y	Yahya	یحیی
Z	Zebra	گورہ خر
Ä	Ärztin	ڈاکترہ
Ö	Öffnen	پرانستل
Ü	Übersetzung	ژباړه
ß	Straße	سرک

شمبر Numer

0	null	صفر
1	eins	یو
2	zwei	دوه
3	drei	دری
4	vier	خلور
5	fünf	پنځ
6	sechs	شپږ

7	sieben	اووه
8	acht	اته
9	neun	نهه
10	zehn	لس
11	elf	یوولس
12	zwölf	دوولس
13	dreizehn	دیارلس
14	vierzehn	خلورلس
15	fünfzehn	پنخه لس
16	sechzehn	شپارلس
17	siebzehn	اووه لس
18	achtzehn	اته لس
19	neunzehn	نولس
20	zwanzig	شل
21	einundzwanzig	یوویشت
22	zweiundzwanzig	دوه ویشت
29	neunundzwanzig	نهه ویشت
30	dreißig	دیرش

31	einunddreißig	یودیرش
40	vierzig	خلوینبت
42	zweiundvierzig	دووہ خلوینبت
50	fünfzig	پنخوس
53	dreiundfünfzig	دری پنخوس
60	sechzig	شپیته
64	vierundsechzig	خلورشپیہ
70	siebzig	اویا
75	fünfundsiebzig	پنخہ اویا
80	achtzig	اتیا
86	sechsendachtzig	شپراتیا
90	neunzig	نوی
97	siebenundneunzig	اوه نوی
100	hundert	سل
108	hundertacht	یوسلواته
200	zweihundert	دوه سوه
1.000	tausend	زر
100.000	hunderttausend	سل زرہ

Ordinalzahlen ترتیبی شمیر

1.	erste	لومړی
2.	zweite	دوهم
3.	ditte	دریم
4.	vierte	څلورم
5.	fünfte	پنځم
6.	sechste	شپږم
7.	siebte	اووم
8.	achte	اتم
9.	neunte	نهم
10.	zehnte	لسم
11.	elfte	یوولسم
12.	zwölfte	دوولسم
13.	dreizehnte	دیارلسم
14.	vierzehnte	څوارلسم
15.	fünfzehnte	پنځه لسم

شخصي ضميرونه Personalpronomen

ich	زه
du	ته
er	هغه (نارینه)
es	هغه (مخنس)
sie	هغه (بښځینه)
wir	موږ
ihr	تاسی (مفرد)
sie	هغوی
Sie	تاسی (جمع)
mein	زما
dein	ستا
sein	د هغه
ihr	د هغوی
unser	زموږ
euer	ستاسو
ihr	د هغوی
Ihr	د هغوی

د اونۍ ورځې Wochentage

Montag	دوشنبه
Dienstag	سه شنبه
Mittwoch	چهارشنبه
Donnerstag	پنجشنبه
Freitag	جمعه
Samstag	شنبه
Sonntag	یکشنبه
am Montag	د دوشنبې په ورځ

مياشتې Monate

Januar	جنوری
Februar	فبروری
März	مارچ
April	اپریل
Mai	می
Juni	جون
Juli	جولای

August	اگست
September	سپتمبر
Oktober	اکتوبر
November	نوومبر
Dezember	دسمبر
im März	پہ مارچ کی

Vier Jahreszeiten د کال څلور فصلونه

Frühling	پسرلی
Sommer	اوږی
Herbst	منی
Winter	ژمی
im Winter	پہ ژمی کی
frühmorgens	سهار وختي
nachmittags	وروسته له گرمی
Abend	مانبام
Nacht	شپه
heute Abend	نن مانبام

diese Woche	دغه اونى
nächsten Monat	بله مياشت
nächstes Jahr	راتلونكى كال

Die Uhrzeiten وختونه

Wieviel Uhr ist es?	ساعت خو دى؟
Wie spät ist es?	شه وخت دى؟
vor	مخكى
nach	وروسته
gegen	شاوخوا
viertel	ربع
drei viertel	درى ربعى
halb	نيم
Es ist eins.	يوه بجه ده.
Es ist 5 nach 1.	د يوى نه پنځه تيرى دى.
Es ist viertel nach 3.	د يوى نه ۱۵ تيرى دى.
Es ist halb 4.	درى نيمى بجه دى.
Es ist 20 vor 2.	۲۰ پاتى دى ۲ ته.

Personen Details شخصی معلومات

Nachname	نوم یا تخلص
Name	نوم
Adresse	آدرس
Strasse	سرک
Postleitzahl	پوستي کود
Stadt	بنار
Land	هېواد
Nationalität	ملیت
Geburtsort	د زېږیدلو ځای
Geburtsdatum	د زېږیدلو تاریخ
Beruf	مسلک
ledig	مجرد
verheiratet	متاهل (واده کړی)
geschieden	طلاق شوی
Reisepass	پاسپورت
Mein Name ist	زما نوم . . . دی.
Ich bin 20.	زه ۲۰ کلن یم.

Familie کورنی

Vater	پلار
Großvater	بابا
Mutter	مور
Großmutter	انا
Eltern	مور او پلار
Großeltern	انا او بابا
Bruder	ورور
Schwester	خور
Sohn	زوی
Tochter	لور
Enkel	لمسی
Mann	مېړه
Frau	ښځه
Onkel	کاکا / ماما
Tante	تروری
Nichte	وریره + خورزه
Cousin (Vetter)	د کاکا/ماما/تروری زوی
Cousine	د کاکا/ماما/تروری لور

Schwiegervater	خسر
Schwiegermutter	خوانبې
Schwiegersohn	زوم
Schwiegertochter	نگور

پناهندگی Asyilverfahren

Polizei	پولیس
Dolmetscher	ژباړونکی / ترجمان
Rechtsanwalt	وکیل
Anmeldung	رسپشن (معلومات)
Wartebereich	د انتظار ساحه
Personalausweis	تذکره
Abschlusszeugnis	د فراغت سند
beglaubigte Kopie	تصدیق شوی کاپی
Asylantrag	پناه غوښتنې عربضه
Asyilverfahren	پناه غوښتنې پروسه
Anerkennung	قبولی
Aufenthaltsrecht	د اقامې حق

Genehmigung	منظوری
Ablehnung	رد کول
Duldung	تحمل
Abschiebung	بیرته ستنول / دیپورت
Verfolgung	تعقیب
Beweis	شواهد
Kriegsgebiet	د جگړې سیمه
Bescheid	تصمیم
Kommune/Gemeinde	بناروالی

Schule und Arbeit درس او کار

Ich möchte Deutsch lernen. زه غواړم آلمانی زده کړم.

Wo gibt es einen Deutschkurs? آلمانی زده کړې کورس چیرته دی؟

Ich kann nicht lesen und schreiben. زه لوستل او لیکل نه شم کولای.

Ich habe Abitur. ما دوولسم خلاص کړی دی.

Ich habe einen Uni-Abschluss. زه د پوهنتون څخه فارغ یم.

Kann ich hier nochmals studieren? آیا بیا دلته پوهنتون ویلی شم؟

Darf ich hier arbeiten? آیا دلته کار کولای شم؟

Ausbildung	د یو مسلک زده کول
Mein Telefon ist kaputt.	زما تلیفون خراب دی.
Mein Drucker funktioniert nicht.	زما پرنتر کار نه کوی.
Ich kann nicht arbeiten.	زه کار نه شم کولای.
Ich suche Arbeit.	زه کار پسی گرځم.
arbeitslos	بی کاره
Arbeitsplatz	کارځای
Bewerbung	غوښتنلیک
Lebenslauf	ژوند لیک یا سی وی
eine Bewerbung schreiben	یو غوښتنلیک لیکل
Vorstellungsgespräch	د ځان معرفي کولو خبرې
Stellenanzeige	د کار اعلان
Arbeit suchen	کار لټول
Vollzeit	پوره کار (فول تایم)
Teilzeit	کم کار (پارت تایم)
Gehalt/Lohn	معاش
Mindestlohn	حد اقل معاش
Ich möchte eine Ausbildung machen.	زه غواړم چی یو تعلیم وکړم.

په لاره کې **Unterwegs**

Wo ist die Bushaltestelle?	د بس تم ځای چیرته دی؟
Wie komme ich nach . . . ?	څنگه کولای شم، چی . . . ولاړ شم؟
Was kostet eine Karte nach . . . ?	یو تکت . . . ته په څو کیږی؟
Bitte einen Fahrschein nach . . . !	لطفاً یو تکت د . . . راکړئ!
Station	ستیشن
Fahrplan	تلوراتلو پلان
Haltestelle	تم ځای
Fahrkarte	تکت
Fahrkartenautomat	د تکت اخستلو اتومات ماشین
Einzelkarte	یو نفری کارت
Gruppenkarte	ډلیپر «گروپ» کارت
Tageskarte	ورځې کارت
Einfache Karte	ساده (د یوې خوا) کارت
Kurzstrecke	لنډې لار تکت
Zug	ریل (اورگاډی)
U-Bahn	مترو
Hauptbahnhof (Hbf)	د ریل گاډی مرکزي ستیشن

Bus	بس
zu Fuß	په پښو
Fahrrad	بايسکل
Endstation	آخري سټيشن
Fahrstuhl	ليفټ
Darf ich mich hier hinsetzen?	کولی شم دلته کينم؟
Kontrollleur	کنټرولر
schwarzfahren	تور سفر کول (بی له ټکت څخه)
Bußgeld	جریمه
Flughafen	هوایي ډگر
Ich möchte einen Flug nach Hamburg buchen.	زه غواړم چی یو پرواز هامبورگ ته بوک کړم (ټکت واخلم).
Ist das ein Direktflug?	دا یو مستقیم پرواز دی؟
Gepäck	بگاژ (بکسونه)
Schalter	غرفه
Ich mache gern Reisen.	سفر کول زما ډیر خوښېږی.
Wohin reist du?	ته چیرته سفر کوی؟
Wann hast du Ferien?	ته څه وخت رخصتی لری؟

Feiertage رخصتی

Ramadan	روژه (رمضان)
Zuckerfest	کوچنی اختر
Opferfest	لوی اختر
Pilgerfahrt	حج
Weihnachten	کرسمس جشن
Neujahr	نوی کال
Urlaub/Ferien	استراحت/رخصتی
Nationalfeiertag	ملی ورځ (رخصتی)

Begrüßung جوړ په خیر

Hallo!	سلام!
Guten Morgen!	سهار په خیر!
Guten Tag!	ورځ په خیر!
Guten Abend!	مانښام په خیر!
Gute Nacht!	ښه شپه!
Wie geht es Dir?	ته څنگه یی؟

Danke der Nachfrage!	له پوښتنې مننه!
Es geht mir gut. Danke!	زه ښه یم. مننه!
Und dir?	او ته؟
Mir geht es schlecht.	زه ښه نه یم.
Wie geht es Ihnen?	تاسو څنگه یاست؟
Es geht mir nicht gut.	زه ښه نه یم.
Auf Wiedersehen!	تر لیدلو پوری!
Abgemacht!	قبول، صحیح شو!
Einverstanden!	موافق یم!
Tschüss!	په مخه دی ښه!
Bis bald!	تر وروسته!
Gute Fahrt!	ښه سفر!
Viel Spaß!	ښه وخت (ساعتی)!
Viel Glück!	نیکمرغه اوسه!
Schönen Urlaub!	ښه رخصتی!
Danke, Ihnen auch!	له تاسو نه هم مننه!
Was machst du heute?	نن ته څه کوی؟
Heute habe ich frei.	نن زه رخصت یم

معرفی کیدل Die Vorstellung

Wie ist Ihr Name? / Wie heißen Sie? ستا نوم څه دی؟

Ich heiße Ahmad. زما نوم احمد دی.

Woher kommen Sie? تاسو له کوم ځای یی؟

Ich komme aus Afghanistan. زه د افغانستان یم.

Und Sie? او تاسو؟

Ich komme aus Deutschland. زه د آلمان یم.

Was ist Ihr Beruf? / Was sind Sie von Beruf? ستا مسلک څه دی؟

Ich bin Arzt. زه داکتر یم.

Wo leben Sie? تاسو چیرته ژوند کوی؟

Ich lebe in Bonn. زه په بون کی اوسیرم.

Wie lange sind Sie in Deutschland? څومره وخت په آلمان کی یی؟

Seit 3 Jahren کلونو راهیسی

Arbeiten Sie? کار کوی؟

Leider nicht له بده مرغه نه

In Deutschland habe ich keine Arbeitserlaubnis. د

کار کولو اجازه نلرم.

Ja, ich arbeite in einem Restaurant. هو، زه یو رستورانټ کی کار کوم.

کلیزه (سالگره) Geburtstag

Wann sind Sie geboren? تاسو څه وخت زېږېدلی یاست؟

Wann haben Sie Geburtstag? کلیزه دی څه وخت ده؟

Am 1.1. د جنوري په اول

Herzlichen Glückwunsch! د زړه له کومې تبریکې وایم!

Wie feiern Sie? څنگه یې لمانځی؟

Ich feiere nicht. زه یې نه لمانځم.

Was kann ich Ihnen schenken? څه شی درته تحفه کولای شم؟

Nichts. Vielen Dank! نه. ډیره مننه!

Ich bin am 11. November 1967 in Wardak geboren زه د ۱۹۶۷

کال نومبر یوولسم په وردک کی زېږېدلی یم.

Was studierst du? ته څه درس وایی؟

Ich studiere Medizin. زه طب لولم.

Ist das schwer? دا سخت دی؟

Ja, sehr! هو، ډیر!

Was bist du dann? ته بیا څه کیږی؟

Ich werde Arzt. زه ډاکتر کیږم.

Ich werde Rechtsanwältin. زه به وکیله شم.

Fragen پوښتنې

wer?	څوک؟
was?	څه؟
wo?	چیرته؟
wie?	څنگه؟
Warum?	ولی؟
Woher?	له کومه ځایه؟
Wohin?	کوم ځای ته؟
Wo ist die Toilette?	تشناب چیرته دی؟
Wohin gehen Sie?	چیرته ځئ؟
Woher kommst du?	له کومه ځایه راغلی یی؟
Ich komme aus Afghanistan	زه له افغانستان څخه راغلی یم.
Und woher kommst du?	او ته د کومه ځایه راغلی یی؟
Ich komme aus Deutschland.	زه له آلمان یم.
Was ist hier los?	دلته څه خبره ده؟
Keine Ahnung!	هیڅ خبر نه یم!
Wie viel kostet das?	دا څو بیه لری؟
Wie viel?	څومره؟

Wie spät?	خه وخت؟
Welches/er / Welche?	کوم؟
Ich möchte	زه غواړم. . .
Ich möchte das nicht.	زه دغه نه غواړم.
Darf ich hier rauchen?	اجازه لرم دلته سگرت وڅکوم؟
Rauchen verboten!	سگرت څکول منع دی!
Wie sagt man das auf Deutsch?	په آلمانی ژبه دی ته څه وایي؟
Deutsch ist recht schwer.	آلمانی ډیره سخته ده.
Darf ich das nehmen?	اجازه لرم دا درڅخه واخلم؟
Darf ich etwas fragen?	کولای شم څه پوښتنه وکړم؟
Ja, natürlich!	بلی، طبیعي!
Nein, Entschuldigung!	نه، معذرت غواړم!
gut	ښه
richtig	صحيح، سم، درست
falsch	ناسم، غلط
Kein Problem	مشکل نشته
Wie bitte?	بښنه غواړم / لطفاً څرنگه؟
Wie heißt das auf Deutsch?	دی ته په آلمانی څه وایي؟

Wie sagen Sie das auf Deutsch?	دی ته تاسو په آلماني کی څه وایئ؟
Wie schreibt man das?	دا څنگه لیکل کېږي؟
Wie spricht man das aus?	دا څنگه تلفظ کېږي؟
Ist das richtig?	دا درست دی؟
Noch einmal, bitte!	يو ځل بيا، لطفاً!
Ich verstehe nicht.	زه نه پوهیږم.
Danke für Ihre Hilfe.	ستاسو له مرستې مننه.
Machen wir eine Pause?	تفریح (دمه) به وکړو؟
Helfen Sie mir bitte!	زما سره مرسته وکړئ لطفاً!
Erklären Sie bitte!	ماته یی تشریح کړئ لطفاً!
Buchstabieren Sie bitte!	سپیل یی کړئ لطفاً!
Schreiben Sie bitte!	ولیکئ لطفاً!
Wiederholen Sie bitte!	تکرار یی کړئ لطفاً!
Sprechen Sie bitte langsam!	ورو خبرې وکړئ لطفاً!
Noch einmal bitte!	يو ځل بيا لطفاً!
Antworten Sie bitte!	ځواب ورکړئ لطفاً!
Fragen Sie bitte!	پوښتنه وکړئ لطفاً!
Das ist genug.	دا بس دی.

جنسیت بنودونکی Artikel

der Mann	دا سږی
die Frau	دا ښځه
das Kind	دا ماشوم
ein Stuhl	یوه چوکی
eine Lehrerin	یوه معلمه
ein Buch	یو کتاب
mein Tisch	زما میز
meine Tochter	زما لور
mein Auto	زما موټر

مهم فعلونه Wichtige Verben

sein	اوسیدل
haben	درلودل
sollen	ښایېدل، لازم ول
können	کولی شول، اجازه لرل

müssen	مجبورول، هر و مرو كول
machen	كول
leben	ژوند كول
arbeiten	كار كول
denken	فكر كول
lernen	زده كول
lesen	لوستل
sehen	ليدل
schreiben	ليكل
sprechen	خبرې كول
wohnen	اوسپدل
heißen	نومپدل
glauben	عقيده كول
kommen	راتلل
wollen	غونبتل
mögen	خونبپدل
möchten	غونبتل
studieren	زده كړې كول

spielen	لوبې کول
hören	اوریدل
waschen	مینځل
laufen	منډه کول
vergessen	هیریدل، له یاده وتل
schlafen	ویده کیول
treffen	یو بل سره لیدل، ملاقات کول
helfen	مرسته (کومک) کول
essen	خوړل
fallen	لویدل
geben	ورکول
lieben	مینه کول
besuchen	چا ته ورتلل
sterben	مړ کیدل
erklären	تشریح ورکول
stehen	ولاړیدل
feiern	تجلیل کول، جشن نیول
fragen	پوښتنه کول

antworten	خواب ورکول
bleiben	پاتې کېدل
tun	کول
wissen	پوهیدل
bringen	راوړل
rechnen	حساب کول
verkaufen	خرخول
wählen	ټاکل، انتخابول
gewinnen	گټل
verlieren	بايلول
entscheiden	تصميم نيول
ändern	تغیروول
planen	پلان کول
beginnen	پیل کول
setzen	کیناستل
stehen	ولاړیدل
meinen	نظر ورکول، فکر کول
erreichen	ترلاسه کول

Konjugation گردان

ich bin	زه یم
du bist	ته یې
er/sie/es ist	هغه (نارینه/ ښځینه/مخنث) دی
wir sind	موږ یوو
ihr seid	تاسو یې
sie sind	هغوی دي
Sie sind	تاسو یې
ich habe	زه لرم
du hast	ته لری
er/sie/es hat	هغه لری (نارینه/ ښځینه/مخنث)
wir haben	موږ لرو
ihr habt	تاسو لرئ
sie haben	هغوی لري
Sie haben	تاسو لرئ
ich lerne	زه زده کوم
du lernst	ته زده کوې
er/sie/es lernt	هغه/هغه/هغه زده کوي (نارینه/ ښځینه/مخنث)

wir lernen	موږ زده کوو
ihr lernt	تاسو زده کوئ
Sie/sie lernen	هغوی زده کوي
ich warte	زه منتظر یم
du wartest	ته منتظر یی
er/sie/es wartet	هغه/هغه/هغه منتظر دی/ده (نارینه/ ښځینه/مخنث)
wir warten	موږ منتظر یوو
ihr wartet	تاسو منتظر یی
Sie/sie warten	هغوی منتظر دي
ich weiß	زه پوهیږم
du weißt	ته پوهیږی
er/sie/es weiß	هغه/هغه/هغه پوهیږی (نارینه/ ښځینه/مخنث)
wir wissen	موږ پوهیږو
ihr wisst	تاسو پوهیږی
sie wissen	هغوی پوهیږي
Sie wissen	تاسو پوهیږی

Danke مننه

Danke sehr! /Danke schön! / Vielen Dank!	ډیره مننه!
Nichts zu danken.	د مننی وړ نه دی
Ich bedanke mich für Ihre Mühe!	ستاسو له زحمت نه مننه!
Es tut mir leid.	زه متاسف یم .
Egal	فرق نه کوی
Nicht schlecht	بد نه
Wunderbar	ډیر ښه
Ausgezeichnet	عالی
Wie schön	ډیر ښایسته
Leider	له بده مرغه
Was bevorzugen Sie?	څه شی ته ترجیح ورکوی؟
Was sagen Sie?	تاسو څه وایي؟
Was meinst du?	ته څه وایي؟
Ich mag das nicht.	زما دا نه خوښیږی.
Ich kann Deutsch sprechen.	زه آلمانی خبرې کولای شم
Was haben Sie gesagt?	تاسو څه وویل؟
Ich verstehe.	زه پوهیږم.

Ich verstehe nicht.	زه نه پوهیږم.
Können Sie bitte wiederholen!	کولای شی تکرار یی کړئ!
Kannst du langsam sprechen!	کولای شی ورو خبرې وکړی!
Was bedeutet dieses Wort?	دغه لغت څه معنی لری؟
Kannst du das bitte buchstabieren?	دا لطفأ سپېل کولای شی؟
Wie spricht man das aus?	دغه څرنگه ویل کیږی؟

Bekanntmachung معرفي کيدل

Mein Name ist Ahmad.	زما نوم احمد دی.
Ich bin Afghane.	زه افغان یم.
Ich heiße Peter.	زه پیتر نومیرم.
Ich bin ein Deutscher.	زه یو آلمانی یم.
Wie heißt Du?	ستا نوم څه دی؟
Woher kommst Du?	ته له کومه ځایه راغلی یی؟
Aus Deutschland	له آلمان
Aus Afghanistan	له افغانستان
Freut mich, dich kennenzulernen.	خوښ یم، چی تا پېرنم.
Bis zum nächsten Mal!	تر بیا لیدلو پوری!

Das ist meine Frau.	دا زما ښځه ده.
Das sind meine Kinder.	دا زما ماشومان دي.
Wo leben Sie?	تاسو چيرته ژوند کوئ؟
Wir leben in Hamburg.	موږ هامبورگ کی ژوند کوو.
Sind Sie verheiratet?	تاسو واده کړئ؟
Nein, ich bin ledig.	نه. زه مجرد يم.
Nein, ich bin Witwe.	نه. زه طلاق شوی يم.
Ich lebe alleine.	زه يوازی ژوند کوم.
Wie alt sind Sie?	تاسو څو کلن ياست؟
Ich bin 35.	زه ۳۵ يم.
Was für einen Beruf haben Sie?	تاسو څه مسلک لرئ؟
Ich bin Arzt.	زه ډاکتر (طبيب) يم.
Ich arbeite in einem Büro.	زه په يو دفتر کی کار کوم.
Ich bin Rentner.	زه متقاعد يم.
Ich bin Hausfrau.	زه د کور ښځه يم.
Ich gehe in die Schule.	زه ښوونځی ته ځم.
Ich besuche eine Universität.	زه پوهنتون ته ځم.

علاقې Hobby

- Haben Sie Hobbys? تاسو څه علاقه لرئ؟
- Ich lese gerne. زما (لوستل) مطالعه خوښیږی.
- Ich höre gerne Musik. زما موزیک آوریدل خوښیږی.
- Ich laufe gerne. زه منډه خوښوم.
- Ich spiele Fußball. زه فوتبال کوم.
- Ich höre afghanische Musik. زه افغانی موزیک اورم.
- In meiner Freizeit mache/treibe ich viel Sport. زه په خالی وخت کې ډیر سپورت کوم.
- Ich laufe/jogge. زه منډه وهم.
- In meiner Freizeit mache ich nichts. زه په خپل خالی وخت کې څه نه کوم.
- Ich spiele am liebsten Karten. زما قطعه بازی تر ټولو خوښیږی.
- In meiner Freizeit sehe ich Filme im Fernsehen. زه په خپل خالی وخت کې د تلویزیون فلمونه گورم.
- Ich mache gern Gartenarbeit. زما په باغچه کې کار خوښ دی.
- Ich habe Glück. Mein Hobby ist mein Beruf. زه نیکمرغه یم. زما مسلک زما د علاقې وړ دی.

خریداری Shopping

Können Sie mir helfen?	له ما سره مرسته کولای شی؟
Haben Sie . . . ?	آیا تاسو . . . لری؟
Ich möchte	زه . . . غواړم.
Ich suche	زه . . . لټوم.
Was kostet das?	دا په خو دی؟
Wo ist hier ein Laden?	یو دوکان دلته چیرته دی؟
Wo kann ich ... kaufen?	چیرته . . . اخستلای شم؟
Einkaufszentrum	بازار (شاپنگ سنتر)
Lebensmittel	خوراکی مواد
Das nehme ich.	دا زه اخلم (رانیسم).
Bitte, zahlen!	لطفاً پیسې یې ورکړئ!
Zu teuer!	ډیر گران!
Billig	ارزان
Passt nicht.	جوړ نه دی.
Darf ich es ausprobieren?	اجازه شته چی امتحان یی کړم؟
Wie lange muss ich warten?	خومره باید منتظر شم؟
Das gefällt mir.	دا زما خوښیږی.

Das ist mir zu kurz/lang.

دا زما لپاره لنډ / اوږد دی.

Kleider

کالي، جامې

خبرې اترې Unterhaltungen

Entschuldigung!

بېښنه غواړم!

Wie geht's?

څنگه یی؟

Danke, gut.

مننه، ښه .

Verstehen Sie mich?

زما په خبره پوهیږئ؟

Ich verstehe nicht.

زه نه پوهیږم.

Sprechen Sie deutsch?

تاسو آلماني خبرې کوئ؟

Ich verstehe nur wenig Deutsch.

زه لږ آلمانی پوهیږم .

Langsam, bitte!

لطفاً، ورو ورو!

Darf ich Sie etwas fragen?

کولای شم له تاسو څه پوښتنه وکړم؟

Ja, gerne.

هو، په خوښی سره.

Ich habe leider keine Zeit.

متاسفانه زه وخت نه لرم.

Lass mich in Ruhe!

ما آرام پریږده!

Du siehst gut aus!

ته ښه معلومیږی!

Wann treffen wir uns?

څه وخت به سره گورو؟

Einladungen بلني

Darf ich Sie einladen?	کولای شم تاسو ته بلنه درکړم؟
Können wir tanzen?	کولای شوو چی نخا وکړو؟
O.K. es geht.	هو، کیدای شی.
Gute Idee!	ښه فکر!
Nein, danke!	نه، مننه!
Vielleicht nachher!	شاید وروسته!
Ich möchte nicht.	زه نه غواړم.
Ich habe keine Zeit.	زه وخت نه لرم.
Ich tanze nicht gut.	زه ښه نخا نه کوم.
Danke für alles!	مننه له هر څه نه!

په رستورانټ کی Im Restaurant

Einen Tisch für 2 Personen, bitte!	لطفاً، یو میز د دوو نفرو لپاره
Ist hier frei?	دا خالی دی؟
Wo ist ein afghanisches Restaurant?	افغانی رستورانټ چیرته دی؟
Ich möchte einen Tee.	زه چای غواړم.
Können wir draußen sitzen?	کیدای شی د باندی کښینو؟

Wir haben Hunger.	موږ وړی یوو.
Wir wollen etwas essen.	موږ غواړو یو څه وخورو.
Speisekarte, bitte!	مینو، لطفاً!
Was empfehlen Sie?	تاسو څه توصیه کوی؟
Ich mag kein Fleisch.	زما غوښه نه خوښیږی.
Gericht ohne Schweinefleisch	خواره بی له خوګ غوښې څخه
Was ist das?	دا څه دی؟
Das wollte ich nicht.	ما دا نه غوښتل.
Wann essen wir zu Abend?	د ماښام ډوډوی څه وخت خورو؟
Wie schmeckt es?	څنګه مزه کوی؟
Guten Appetit!	ښه اشتها!
Ihnen auch!	تاسو ته هم!
Noch ein bisschen Brot bitte!	لږ نوره ډوډوی (ټیکله) راکړه لطفاً!
Rauchen verboten!	سګرت ځکول منع دی!
Was kostet dieses Essen?	دا خواره په څو دی؟
Die Rechnung bitte!	بېل لطفاً!
Alles zusammen!	ټول یو ځای!
Jeder zahlt selbst.	هر څوک خپلی پیسې ورکوی.

Das ist leider kalt.	له بده مرغه دا يخ دى.
Das Essen ist köstlich.	دا خواړه مزه دار دى.
Ich bin satt.	زه مور يم.
Bitte geben Sie mir . . . !	لطفاً ماته . . . راكړئ!
Apfelsaft	د مني شربت

خوراكي توكي Lebensmittel

Brot	ډوډى، تكله، مړى
Milch	شويدى
Butter	كوچ
Joghurt	مستي
Sauermilch	تروې
Käse	پنېر
Ich esse Fleisch und Reis.	زه غوښه او وريجي خورم.
Rindfleisch	غويي غوښه
Lammfleisch	پسه غوښه
Fisch	ماهى، كب
Kalbfleisch	خوسكي غوښه

Schweinefleisch	خوک غوبنه
Hackfleisch	کوفته غوبنه
Hühnchen	چرگ غوبنه
Eier	ایپی، هگی
Öl	غور، غورپی
Salz	ملگه
Suppe	سوپ
Obst	میوه
Pfeffer	تور مرچ
Paprika	مورچک
Knoblauch	اوره
Pfefferminze	نانا
Petersilie	گشنیز
Gewürz	مساله
Kuchen	کیک
Marmelade	مربا
Tomate	بانجان، توماتر
Gurke	بادرنگ

Zwiebel	پیاز
Kartoffel	کچالو
Karotte	گزر، گازره
Mehl	اوپه
Weizen	غنم
Mais	جوار
Getreide	غله
Getränke	خنباک توکي
Ich trinke Tee.	زه چای خنبم.
Ich trinke Wasser.	زه اوبه خنبم.

Krankheit **ناجورتيا**

Ich bin krank.	زه ناجوره يم.
Ich fühle mich nicht gut.	زه حآن بنه نه حس کوم.
Rufen Sie einen Notarzt!	يو عاجل داکتر ته زنگ ووهی.
Ich brauche einen Termin.	زه يو (لیدلو وخت) ترمين ته اړتيا لرم.
Wo ist ein Krankenhaus?	روغتون چيرته دی؟
Ich habe Fieber.	زه تبه لرم.

Mir tut es hier weh.	زه دلته درد لرم.
Ich habe Kopfschmerzen.	زه سردرد یم.
Ich bin gefallen.	زه لویدلی یم.
Sind Sie schwanger?	آیا تاسو حامله یاست؟
Ich habe Bauchschmerzen.	زه د خیتې درد لرم.
Ich bin erkältet.	ما رېزش کړی.
Ich bin Diabetiker.	زه د شکرې ناروغ یم.
Ich bin sehr müde.	زه ډیر ستړی یم.
Mein Zahn ist abgebrochen.	زما غاښ مات شوی دی.
Mein Kind hat Durchfall.	زما ماشوم اسهال لری.
Wir helfen Ihnen.	موږ درسره مرسته کوو.
Die Schmerzen sind weg.	دردونه لرې شوي.
Es wird alles wieder gut.	هر څه به بیرته ښه شی.
Krankenkasse	روغتیایي بیمه
Gesundheitskarte	د روغتیایي بیمی کارت
Entzündung	پړسوب (التهاب)
Halsschmerzen	د ستوني درد
Blutdruck	د وینې فشار

Liebe und Gefühle مینه او احساس

Ich liebe dich.	تا سره مینه لرم.
Sehr schön!	ډیر ښایسته!
Du siehst toll aus!	ته ډیر ښایسته برېښی!
Liebst du mich?	ماسره مینه لری؟
Ich mag dich.	ماته گران یی.
glücklich	نیکمرغه
Ich vermisse dich. / Du fehlst mir.	تا پسی خپه یم.
Das macht Spaß!	دا زما خوښیږی!
Höflich	با ادب
Ich bin zu Hause.	زه په کور کې یم.
Ich will das nicht.	زه دا نه غواړم.
Beziehung	رابطه، اړیکه
Gefühl	حس
Blumen	گلان
Herz	زړه، قلب
Kuss	مچي
Ich stimme zu. / Einverstanden!	زه موافق یم!

Ich mache nur einen Witz.	زه يوازی توکه کوم!
Lass uns in Kontakt bleiben!	پرېرېده چی یوبل سره په ارتباط کی وو!
Ich will nicht gehen.	زه نه غواړم چی ولاړ شم!
Lass mich in Ruhe!	ما آرام پرېرېده!
traurig	خفه
glücklich	نيکمرغه
zufrieden	راضی
unzufrieden	ناراضی
sich schämen	شرمیدل
Einsamkeit	یوازیتوب
Eifersucht	د مینې حسد او رخه، جلوسي
Heimweh	په کور یا هېواد پسې خفگان
Sehnsucht	ارمان، د یو چا یا یو ځای د بیا لیدلو ارمان



متلونه Sprichwörter

- لومړی کار، بیا ساعتري. .
Erst die Arbeit, dann das Vergnügen.
- منتظر شه او چای وڅښه.
Abwarten und Tee trinken.
- منه د ونې نه لري نه وليږي. .
Der Apfel fällt nicht weit von Stamm.
- زړه مينه زنگ نه وهی.
Alte Liebe rostet nicht.
- بی زحمته راحت نه شته.
Ohne Fleiß keinen Preis.
- يو لاس بل لاس مينځی.
Eine Hand wäscht die andere.
- څنگه پلار، هماغسی زوی.
Wie der Vater so der Sohn.
- څوک چاته
کڼده کینی، خپله پکښی وليږي.
Wer anderen eine Grube gräbt, fällt selbst hinein.
- تمرین قهرمان جوړوی.
Übung macht den Meister.
- څوک ناوخته رایی،
ژوند جزا ورکوی.
Wer zu spät kommt, den bestraft das Leben.
- آرامې اوبه ژورې وی.
Stille Wasser sind tief.
- هر څوک د خپلی نیکمرغی
جوړوونکی دی.
Jeder ist seines Glückes Schmied.
- په یوه توتکی نه
اوړی کیږی.
Eine Schwalbe macht noch keinen Sommer.

Alte Bäume soll man nicht verpflanzen. زړې ونې بل ځای کی
څوک نه کینوی.

Was du heute kannst besorgen, das verschiebe nicht auf
morgen. څه چی نن کولای شی، سبا ته مه پرېږده.

Jeder Topf findet seinen Deckel. هر دیگ خپل سرپوښ پیدا کوی.
Jeder Anfang ist schwer. هر پیل سخت وی.

Reden ist Silber, Schweigen ist Gold. خبرې سپین زر، چوپتیا سره زر.
Es ist nicht alles Gold, was glänzt. هره ځلا، طلا نه وی.

Es ist noch kein Meister von Himmel gefallen. لاتراوسه کوم
قهрман له آسمانه نه دی لویدلی.

Wer zuerst kommt, mahlt zuerst. څوک چی لومړی راشی، لومړی
به غنم اوږه کوی.

Wer im Glashaus sitzt, sollte nicht mit Steinen werfen.

په شیشه خانه کی ناست، باید په تیرو گذار ونه کړی.

Lügen haben kurze Beine. دروغ لڼدې پښې لري.

Ein gebranntes Kind scheut das Feuer. سوی ماشوم له اور لری.
گرځی.

Früh übt sich, wer ein Meister werden will. وختي ښه زده کیږی،
که څوک غواړی قهрман شی.

Aus Fehlern wird man klug. له اشتباهو سپړی هوښيار کيږي.

Aus nichts wird nichts. که هيڅ نه کوي، هيڅ نه ترلاسه کوي.

Geld regiert die Welt. پيسې په نړۍ حکومت کوي.

Viele Köche verderben den Brei. په ډيرو آشپزانو کې کتخ خراپيږي.

Wer nicht ins Wasser geht, kann auch nicht schwimmen
لرنه. څوک چې اوبه ته نه ننوځي، لامبو نه شي زده کولي.

Das Auge isst mit. سترگه هم ورسره خوراک کوي.

Ist die Katze aus dem Haus, tanzen die Mäuse auf dem Tisch.
پيشي چې له کوره ولاړه، مورکان په نڅا شي.

Der Fisch stinkt vom Kopf her. بوی د ماهي له سر څخه راځي.

Wie man in den Wald hineinruft, so schallt es heraus. څنگه
چې ځنگل کې غږ کوي، هماغسې غږ تاته راځي.

Kleinvieh macht auch Mist. کوچني حيوان هم چتلي کوي.

Die Welt ist ein Dorf. نړۍ يو کلی دی.

Wer ernten will, muss säen. حاصل چې غواړي، کرل وکړه.



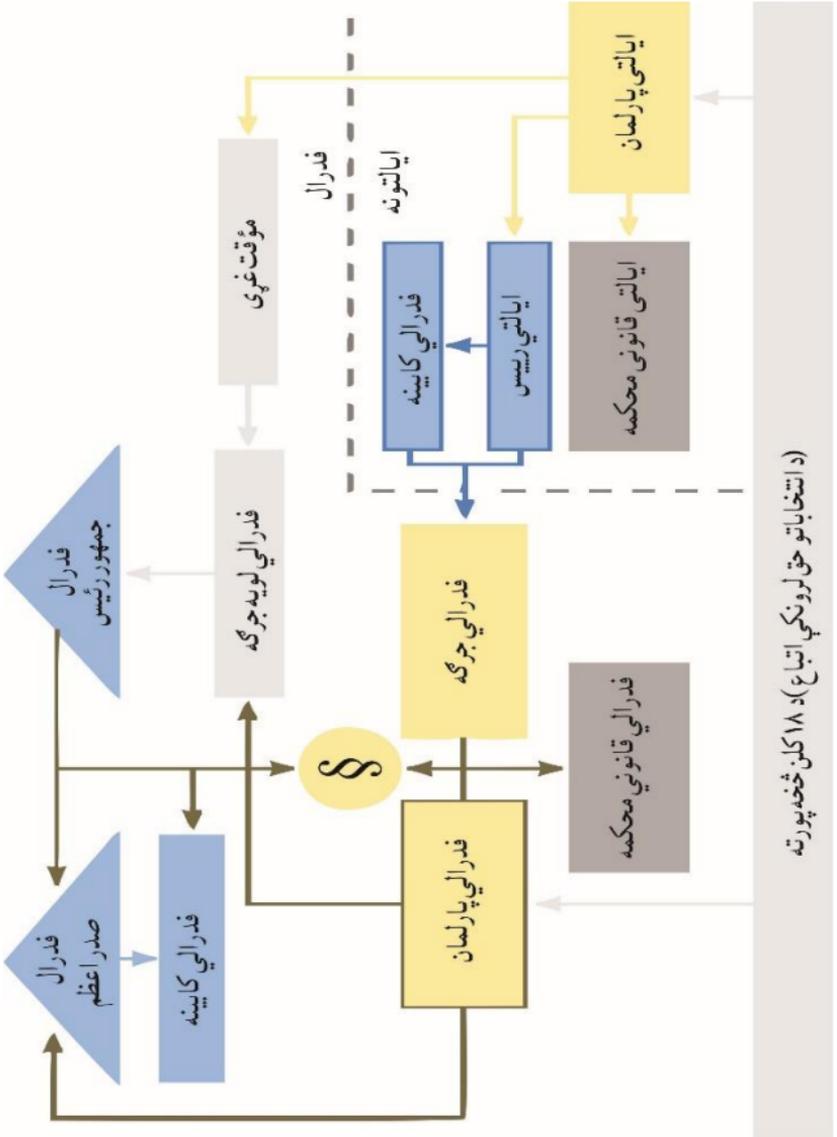
آلمان Deutschland

آلمان د ۱۶ ایالتونه څخه جوړ شوی او په پارلماني دموکراسۍ ولاړ یو ټولنیز او قانونی دولت دی. په سیاسي سیستم او انتخاباتوکې سیاسي گوندونه ډیر مهم رول لری او له همدی کبله د گوندونو دموکراسی په نامه هم یادیری. د هر گوند مشر یا یو کانديد چی په پارلماني انتخاباتو کې تر ټولو نورو زیاتې رایې وگتی، کولای شی چی د آلماني پارلمان (بونديس تاگ) د انتخاب نه وروسته صدراعظم (بونديس کانسلر) شی. کانسلر د داخلي او بهرني سياست اساسي کړنې او هم د کابينې وزیران تعینوی. د آلمان جمهور ریس د تشریفاتې وظایفو او د قوانینو د توشیح تر څنگ، د هېواد د مهمو پېښو په اړوند نظر ورکوی، خو په ورځني سياست کې مداخله نه کوی. ورځنی سياست د صدراعظم او کابينې وظیفه ده.

په اروپا کې آلمان تر ټولو نورو هېوادونو لوی او د نړۍ په کچه څلورم قوي اقتصاد دی. افغانستان د نړۍ یو تر ټولو غریب او آلمان د نړۍ یو بډای هیواد گڼل کیږی.

د آلمان مساحت ۳۵۷ زره کیلو متر مربع د افغانستان د نیمایي څه زیات دی، خو د ۸۲ میلونه اضافه خلک ژوند او تقریباً ۴۰ میلیونه یې کار کوي. لس په سلو کی اوسیدونکي بهرنی نژاده دي. دلته ۴،۵ میلیونه مسلمان ژوند کوي، چې نیمایي یې ترکان دي. تقریباً ۳ سوه زره افغانان په ټول آلمان او یوازی په هامبورگ کی د ۳۰ زرو څخه زیات افغانان ژوند کوي.

د آلمان سياسي جوړښت Politisches System



فدرالي پارلمان Bundestag

فدرالي پارلمان د آلمان قانون جوړونکې موسسه ده، چې هر څلور کاله د آلمان د اتباعو لخوا مستقیماً انتخابات کېږي. زیاتره گوندونه خپل کاندیدان معرفی کوي او هم آزاد اشخاص پکښې گډون کولی شي.

فدرالي صدراعظم Bundeskanzler

د هغه گوند مشر کاندید چې د فدرالي پارلمان په انتخاباتو کې تر نورو زیاتې رایې گټلی وي، د جمهور ریس لخوا فدرالي پارلمان ته د فدرالي صدراعظم چوکۍ لپاره وړاندې کېږي او د اکثریت رایو په گټلو د آلمان فدرالي صدراعظم په توگه د فدرالي جمهور ریس لخوا نومول کېږي.

فدرالي لویه جرگه Bundesversammlung

دا جرگه یوازې د آلمان فدرال جمهور ریس د انتخابولو د ۵ کلونو مودې لپاره راغونښتل کېږي. غړي یې د فدرالي پارلمان ټول غړي او په هماغه اندازه د ۱۶ ایالتي پارلمانونو څخه د ایالتونو د نفوس په تناسب موقت غړي استول کېږي. جمهور ریس یوازې یو ځل بیا انتخاب کیدلی شي.

فدرالي جرگه Bundesrat:

دا د ایالتي حوکمتونو یو پارلمان دی او د ایالتونو نفوسو په تناسب ۶۹ غړي لري. د فدرالي جرگې له لارې د قانون په جوړولو، د فدرالي ادارې او اروپایي اتحادیې په مسایلو کې ایالتونه برخه اخلي.



آلمان اداری تشکیلات Verwaltungskarte



د آلمان - افغانستان مقایسه Af - De Vergleich

آلمان	افغانستان	
اروپا منځنۍ وخت	+ ۳،۳۰ ساعته	وخت
0049	0093	تلیفون کود
D	AFG	لمبر پلېټ
DE	AF	لوړ کچې دومین
ایرو €	افغانۍ (ؑ)	پیسې
اقیانوسی	زیاتره د وچې اقلیم	اقلیم
357.002 qkm	652.225 qkm	مساحت
Zugspitze 2963 m	نوشاق 7.485 m	تر ټولو لوړ غر
82 میلیونه	تقریباً 28 میلیونه	نفوس
230	50	نفوس فی کیلو متر
- 0,1	2,4	د نفوس زیاتوالی
16 ایالتونه	34 ولایتونه	دولتي جوړښت
0,7 %	57 %	بی سوادې
\$ 2.500 میلیارده	\$ 15 میلیارده	خالص داخلی عاید
€ 3.000	€ 42	میاشتنی اوسط معاش
€ 1.240 میلیارد	€ 1,2 میلیارد	صادرات
€ 977 میلیارد	€ 9 میلیارد	واردات

زینې Stufen

لکه هره غوتی غورپیری او هره ځوانی
په وخت سره تېرېږي، د ژوند هره مرحله وده کوی
هره پوهه غورپېږي او هره تقوا په خپل وخت کې
او تل نه پاتې کېږي.
زړه باید د ژوند په هره مرحله کې د خدای پامانی
او نوي پیل لپاره چمتو وي.
تر څو په زړورتیا او بې له خفګانه نورو، نویو لارو قدم کېږدي
او هر نوي پیل کې یو جادو وي، څه چې مور ساتي
او د ژوند کولو لپاره له مور سره مرسته کوي.
مور باید په خوښی له یو ځای نه بل ځای ځان وځووو.
بل هیڅ ځای کې کوربه پاتی نه شو
د نړۍ روح مور بندۍ او را ټینګ نه کړي
هغه مور مرحله په مرحله لوړوي، پراخوی
کله چې مور د ژوند یوې حلقې سره کوربه کېږو
او په سختی سره عادت شوو، سست کیږو
یوازې څوک چې د نوي پیل او سفر لپاره آماده وي
کېدای شي چې د فلج کوونکي عادت نه ځان وژغوری
کیدای شی هم د مرګ ساعت
مور نوي ځایونو ته ځوان ورسوي
د ژوند نارو مور ته به هېڅکله هم ختمه نه شي
چې زړه د رخصتېدو لپاره حاضر وي او روغ!
هرمن هیس، مې ۱۹۴۱

قاموسونه Wörterbücher

Großes Wörterbuch Deutsch-Pashto

Akram Malakzay

Buske, 2009

ISBN-10: 9783875485165

38,00 €

۲۵ زره آلماني لغتونه او ۴۵ زره د استعمال مثالونه د دغه لوی قاموس په ۱۰۱۶ پاڼو کی راغلي دي. دا کتاب په افغانستان کې هم چاپ شوی دی.



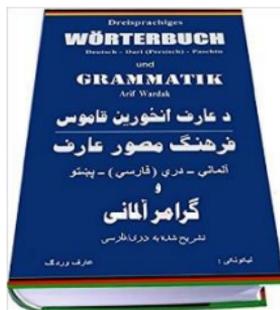
Wörterbuch Deutsch-Dari (Persisch)-Paschtu (Deutsch)

Mohammad Arif

2016

69,80 €

د دې قاموس په ۱۲۸۰ پاڼو کې ۴۰ زره آلماني لغتونه په پښتو او هم دري ژبو ترجمه شوي دي.



Paschtu- Deutsches Wörterbuch

Mit Paschto-Transkription

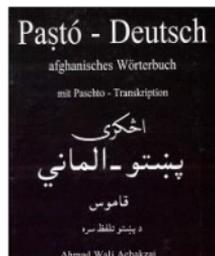
Wali Achakzai

MOst, 2009

ISBN-10: 3933196647

15,00 €

دا يو پښتو آلماني قاموس دی او په ۱۰۶۶ مخونو کې



۱۲ زره پښتو لغتونه، دهغوی ۳۵ زرو آلماني معناوې او ۹ زرو شعرونه په ۱۰۶۶ پاڼو کې ځای په ځای شوی دي.

PONS Bildwörterbuch Paschto

2016

ISBN: 9783125160569

4,99 €

د ورځني ژوند او کار لپاره ۱۵۰۰ مهم
لغتونه په ۱۱۴ پاڼو کې د رنگه عکسونو



سره په دغه جیبی کتاب کې لوستلی شی.

ويب سايټونه

www.portal-deutsch.de

دلته کولای شی چی آنلاین آلماني ژبه د پښتو او دری رهنمایی سره وړیا زده کړئ او هم د ژبې اېپ د خپل موبایل لپاره ښکته او هم آفلاین درس په موبایل کې ووايي.

www.dw.com

دوېچه وپله د آلمان غږ راډیو ويب سايټ کې د آلمان او افغانستان په هکله په پښتو او دري ژبو خبرونو تر څنگ آلماني ژبه هم د متن، اودیو او ویدیو له لارې زده کولای شی.

www.alumniportal-deutschland.org

دلته وړیا د آلماني ژبې تربیننگ آنلاین تر لاسه کوی

www.goethe.de

گویتیه انستیتوت کی د نړۍ په ډیرو ځایونو کې د پیسو په ورکولو سره آلماني زده کولای شی

www.qamosona.com

د انټرنټ پر مټ د پښتو دوه ژبنيو سیندونو یوه پروژه ده. د دغې پروژې موخه د پښتو د چاپ شویو سیندونو راټولېدنه او په گڼیالیزه یا ډیجیټال بڼه خپرونه ده. دم مهال دا پروژه په پښتو ژبه ۵۰ چاپ شوي او ناچاپه سیندونه پرلیکه کړي.

www.daad.de

په آلمان کې د لوړو زده کړو مفصل معلومات او رهنمایي دلته ولولئ او هم په دی هکله معلومات تر لاسه کړئ چې په آلمان کې د تحصیل لپاره څومره آلماني ژبه په کار ده.

www.deutsch-uni.com

د آلماني ژبې زدکولو یو بل ویب سایټ د محصلینو او د پوهنتون لپاره

www.deutschland.de

د آلمان سیاست، اقتصاد، کلتور او نورو مهمو برخو او ورځنیو مهمو مسایلو په هکله په څو نړیوالو ژبو معلومات وړاندی کوی.

www.handbookgermany.de

دلته د الف تری پوری د آلمان او دلته د ژوند په هکله معلومات د نړۍ په ډیرو ژبو د پښتو او دری په شمول ترلاسه کولای شی

www.kiron.ngo

د پناه غوښتونکیو لپاره آنلاین لوړې زدکړې

www.anerkennung-in-deutschland.de

تاسو مسلکي او تحصيلي اسناد بايد په آلمان کې ثبت او ارزيابي شي. دلته په دې اړوند پوره معلومات او رهنمايي تر لاسه کولای شي

www.study-in.de

په آلمان کې د لوړو زدکړو په هکله معلومات او رهنمايي. معلومات د نورو ژبو تر څنگ په پښتو او دري هم شته

www.afghanic.de

د دغه کتابگوټي پي دي اف فايل د افغانیک په ويب سايت کې ښکته کولای شي. دلته تاسو د افغانستان او هم انټگریشن (راگډونه/ادغام) او سمینارونو په هکله معلوعان ولولئ.

www.iom.int

د کډوالو لپاره بين المللی ټولنه د ملگرو ملتونو په چوکات کې د کډوالو لپاره د مرستې پروگرامونه په ټوله نړۍ کې لري.

www.returningfromgermany.de

د خپلې خوښې ستندلو په هکله د معلوماتو دروازه د نړۍ په څو مهمو ژبو د پښتو او فارسي ژبو په شمول د هغه کډوالو لپاره يو د معلوماتو پورتال چې په خپله خوښه خپل کورني هيواد ته ستنيري. د سلا مرکزونو، ستنيدو پروگرامونو او هيواد په هکله معلومات هم ترلاسه کړئ.

آدرسونه Adressen

Botschaft in Berlin
Taunusstraße 3
14193 Berlin
Tel 030 20 67 35 -18
info@botschaft-afghanistan.de
www. botschaft-afghanistan.de

د افغانستان سفارت - برلين

Konsulat von Afghanistan in Berlin
Kronberger Straße 5
14193 Berlin
Tel 030 20 67 35 - 24
Visa: 030 20 67 35 15
passport@botschaft-afghanistan.de

قونسلې برخه - برلين

Generalkonsulat von Afghanistan in Bonn
Liebfrauenweg 1a
53125 Bonn
Tel 0228 251 927
info@afghanconsulate-bonn.com
www.afghanconsulate-bonn.com

جنرال قونسلې - بن

Konsulat von Afghanistan in München
Nördliche Münchener Straße 12
82031 Grünwald bei München
Tel 089 121 994 444
info@afghanconsulate-munich.com
www.afghanconsulate-munich.com

جنرال قونسلې - مونيخ

Botschaft der Bundesrepublik Deutschland Kabul آلمان سفارت - کابل
Wazir Akbar Khan Mena 6
P.O. Box 83 Kabul Afghanistan
Tel +93 20 210 15 12 / 13
Visa: +93 20 210 22 39
Fax +49 30 50 00 76 16
info@kabul.diplo.de
www.kabul.diplo.de
www.facebook.com/germanyinafghanistan

Deutsches Generalkonsulat in Masar-e Scharif آلمان جنرال قونسلگری
Camp Marmal, Masar-e-Scharif - مزار شریف
Tel + 93 780 90 1430
info@afghanistan.diplo.de
www.afghanistan.diplo.de

Goethe-Institut Afghanistan گویتہ انسٹیٹیوت افغانستان
Wazir Akbar Khan Rd.
Shah Mahmood St. Kabul
Tel +93 20 2105200
+93 700286653 / +93 798633650
IL-kabul@goethe.de
info-kabul@goethe.de
www.kabul-goethe.org

Bundesamt für Migration und Flüchtlinge د مهاجرت او پناه غوښتونکو
Frankenstraße 210 فدرالی اداره
90461 Nürnberg
Tel +49 911 943-0
Fax +49 911 943-10000
service@bamf.bund.de
www.bamf.bund.de

افغانیک e.V. Afghanic

د افغانستان معلوماتي مرکز (افغانیک) د هېوادوالو، ټولنو او بهرنیو خلکو لپاره د افغانانو او افغانستان په هکله معلومات وړاندې کوي. افغانیک د آلمان اداري محکمې سره رسمي ثبت شوي غیر انتفاعی موسسه ده، چې د یو شمیر افغانانو او آلمانانو لخوا جوړه او په آلمان او افغانستان کې کار او فعالیت کوي. هدف یې په افغانستان کې د پرمختیا، معارف، لوړو زدکړو او روغتیا په برخو کې مرسته او هم په آلمان کې د افغانانو سره مرسته او د افغاني کلتور پالل دي.

د افغانستان معلوماتي مرکز د ټولو مهمو ټولنیزو، تاریخي، سیاسي، اقتصادي، ادبي او روغتیايي ساحو او پوښتنو په هکله په خپل آرشیف کې معلوماتي مواد (کتابونه، مجلې، اخبار، کسټونه) راغونډ کړي دي. زباتره برخه یې د هغو اروپایي، امریکایي او افغاني پوهانو لیکنې او خپرې دي، کومو چې په وروستیو لسيزو کې په افغانستان کې دننه او هم دباندې په بېلا بېلو موضوعگانو خپرې کړي دي.

د افغانیک هلو ځلو خو نمونې:

- افغانانو او آلمانانو ته مرستې او مشورې ورکول
- د ۲۴ کلونو راهیسې هر کال په هامبورگ کې د افغانستان اونۍ سمینار جوړول
- د افغانستان د اساسي قوانینو چاپول
- د بادشاهان په هکله په پښتو، دري، اردو، انګلیسي او آلماني ژبو کتابونو چاپول
- د کابل دیوان بیګی سیمه کې د یو روغتیايی کلینیک فعالول ☞ www.c-d.af
- د افغانستان د بیلابیو پوهنتونو لپاره تر ۲۸۰ عنوانه زیات درسي کتابونو چاپول

نور معلومات دلته ترلاسه کولای شئ: ☞ www.afghanic.de



يحيى وردک Yahya Wardak

محمد يحيى وردگ د زېرگل وردگ زوی، په کال ۱۳۴۷ هـ. ش کې زېږېدلی. لومړنۍ زده کړې يې په سپين کلي، منځنۍ زده کړې په حربي ښوونځي او لوړې زده کړې يې د معالجوي طب په برخه کې (۱۹۹۲-۱۹۸۵ ز) په چکوسلواکيا کې کړي دي.

په جرمني کې يې د ژبې له زده کولو وروسته په هاديلبرگ پوهنتون کې د پرمختگ په لور هېوادونو کې روغتيايي سيستم، عامه روغتيا او حاروي طب (Health System Public Health & Tropical Medicine)، او بيا يو کال يې د کلن ښار په ميبيگ انستيتيوت کې روغتيايي اداره (Health Management) په برخه کې نورې زده کړې کړي دي.

له ۲۰۰۲-۲۰۰۰ ز پورې د هامبورگ پوهنتون په حاروي طب انستيتيوت کې رسمي مامور او وروسته د بن په ښار کې د انوينت (اوسنۍ جی آی زيت) سره څلور کاله (۲۰۰۳-۲۰۰۶ ز) يې د درېيمې نړۍ ډاکټرانو لپاره د طبي زده کړو او غير حضورې (E-Learning) زده کړو په ايجادولو او عملي کولو کې کار کړی. د افغانانو او آلمانو سره يې د افغانيک (افغانستان معلوماتي مرکز) رسمي موسسې له لورې يو شمير کارونه تر سره کړي.

۲۰۱۰-۲۰۰۷ ز پورې د DED، GIZ، دويچې ويلې راډيو او يو شمېر نورو الماني موسسو سره د افغانستان د پروگرامونو همکار او مشاور پاتې شوی دی.

په ۲۰۰۹ ز کال کې ننگرهار ته تللی و او له ۲۰۱۰ ز کال راپدېخوا تر نن (۲۰۱۸ ز) پورې د لوړو زده کړو وزارت سلاکار دی. په دې موده کې يې د نورو کارونو تر څنگ ۲۸۰ درسي کتابونه (۲۲۰ طبي او ۶۰ کتابونه په فارمسي، روانشناسي، وتيريني، زراعت، انجنيري، اقتصاد، ژورناليزم، تعليم و تربيه او ساينس) کې چاپ او په ټول افغانستان کې يې پوهنتونونو ته رسولي دي. په کابل کې ديوان بيگي کلينیک جوړ کړی دی. د ۲۴ کلونو راهيسې په هامبورگ کې د افغانستان اونۍ په نوم هر کال سمینار هم جوړوی.

www.wardak.de



Universität Nangarhar
Fakultät für Sprachen und Literatur
Germanistikabteilung



Sehr geehrte Damen und Herren,

im letzten Monat schickten Sie uns ein gutes Büchlein, das den Titel "Deutsch für Afghanen" hatte. Das ist ein tolles Büchlein und kann für alle, die sich für deutsche Sprache und Kultur interessieren und auch für StudentInnen, die Deutsch als Fremdsprache lernen möchten, hilfreich sein. Auf diesen Gründen brauchen wir solche Bücher in unserer Abteilung. Wenn es möglich wäre, würden wir ca. 500 Bände von Büchlein " Deutsch für Afghanen" brauchen.

Danke im Voraus!

Assi. Prof. Fraidoon Rahimi

Leiter der Germanistikabteilung



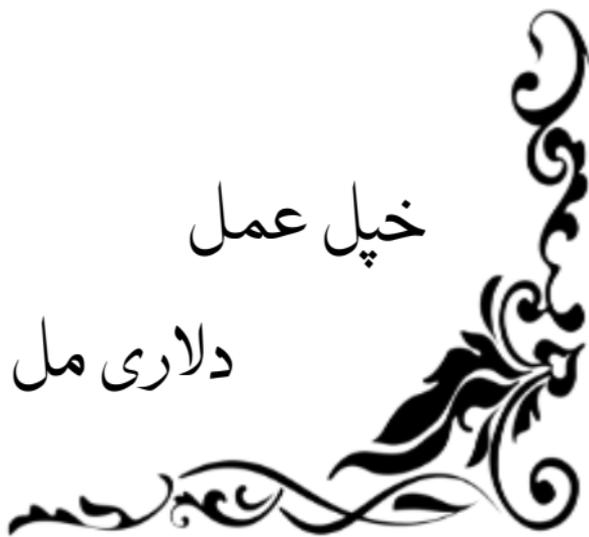
Prof. Masoud Nekbakht

Dekan der Fakultät für Sprachen und Literatur

پای

خپل عمل

دلاری مل



Book Details

Book Title	Deutsch für Afghanen
Author	Yahya Wardak
Publisher	Afghanic
Copies	2000
Printed	2019, Second
Download	www.afghanic.de/downloads



© 2019 

This book can be reprinted with written permission
of the publisher or compiler.

Printed in Afghanistan, Afghanistan Times Printing Press

ISBN 978-9936-633-47-6

آلماني ژبه د ۱۳۰ ميليونو خلکو مورنۍ يا دوهمه ژبه ده. په اروپا کې تر ټولو نورو ژبو په آلماني ډيرې خبرې کيږي او آلماني په ۷ هېوادونو کې رسمي ژبه ده. «آلماني د افغانانو لپاره» د آلماني ژبې د زده کولو يوه لومړنۍ کلۍ ده. دغه کتابگوټۍ تاسو ته د آلماني ژبې، آلمان هېواد په هکله ځينې بنسټيز معلومات درکوي.



ISBN 978-9936-633-47-6



9 789936 633476

ISBN: 978-9936-633-47-6
Printed in Afghanistan